

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna (Ds 2020:27)

(S2020/09173)

Sammanfattning

Försäkringskassan begränsar yttrandet till de delar som berör vår verksamhet.

Försäkringskassan tillstyrker förslagen i promemorian men vill ändå framföra följande synpunkter.

- Försäkringskassan anser att den föreslagna uppgiftsskyldigheten bör utvidgas till att omfatta även vilken typ av insats som barnet är föremål för samt vilka månader barnet vistas i hemmet under ferier.
- Försäkringskassan önskar ett förtydligande av hur Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten ska få information om barn som får sin dagliga omvårdnad på en skola där staten ansvarar för kostnader för kost och logi.

5.2.1 Uppgiftsskyldighetens omfattning

Försäkringskassan noterar att promemorian inte innehåller en korrekt beskrivning av vilka uppgifter som socialnämnden lämnar till Försäkringskassan idag. Socialnämnden underrättar Försäkringskassan genom att använda Försäkringskassans blankett nr 3291. Där lämnas uppgift om namn, personnummer och datum för när placeringen inleds och upphör, men socialnämnden lämnar även uppgifter om var barnet vistas. Om det är i ett familjehem eller särskilt hem för vård eller boende inom socialtjänsten, stödboende för barn och unga i åldern 16–20 år, familjehem eller bostad med särskild service enligt LSS¹ eller institution för vård. Utöver detta besvarar socialnämnden en fråga om barnet åter bor stadigvarande hos vårdnadshavaren efter utskrivningen genom att kryssa i ja eller nej, samt anger hur barnets vistelse hos vårdnadshavaren ser ut vid ferier genom att kryssa i för vilka månader barnet har rätt till underhållsstöd. Barnets rätt till underhållsstöd vid ferier regleras i 4 § RFFS 1996:18 där det bl.a. framgår att om barnet vistas hemma under jul- och sommarferier utges underhållsstöd för de månader vistelsen pågår.

Den nu föreslagna uppgiftsskyldigheten är begränsad till uppgifter om dagen för insatsens början och avslut. Det framgår även av promemorian att man utgår från att socialnämndens underrättelse som regel bara bör innehålla uppgifter om barnets och föräldrarnas eller den särskilda vårdnadshavarens namn och personnummer. Försäkringskassan anser att den föreslagna uppgiftsskyldigheten även måste omfatta vilken typ av insats som barnet är föremål för samt vilka månader barnet vistas i hemmet under ferier. Dessa uppgifter är nödvändiga för att Försäkringskassan ska kunna avgöra om 106 kap. 8 § SFB är tillämplig och för att myndigheten ska kunna motivera ett eventuellt avslagsbeslut om underhållsstöd. Uppgiften om vilka månader

¹ Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

barnet vistas i hemmet under ferier behövs för att Försäkringskassan ska kunna avgöra för vilka månader barnet har rätt till underhållsstöd. Försäkringskassan kommer annars att behöva komplettera de flesta ärenden med dessa uppgifter från socialnämnden (t.ex. med stöd av 110 kap. 31 § SFB), vilket framstår som en onödig och tidskrävande handläggningsåtgärd eftersom uppgifterna skulle kunna lämnas av socialnämnden samtidigt som uppgifterna om insatsens början och avslut.

Försäkringskassan noterar också att uppgiftsskyldigheten endast gäller den andra och tredje punkten i 106 kap. 8 och 33 §§ SFB och endast i förhållande till den kommunala nämnd som ansvarar för insatsen. Den nu gällande uppgiftsskyldigheten i 2 § förordningen (1996:1036) om underhållsstöd omfattar den nämnd som ansvarar för vården eller *den som ansvarar för inrättningen* när ett barn skrivs ut eller in. Uppgiftsskyldigheten gäller även samtliga punkter i 106 kap. 8 § SFB. Försäkringskassan önskar därför ett förtydligande av hur Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten får information om barn som får sin dagliga vårdnad på en skola där staten ansvarar för kostnader för kost och logi.

5.2.2 Sekretess

Promemorian utgår från att de uppgifter som ska lämnas är uppgift om barnets och förälderns, eller den särskilda vårdnadshavarens, namn och personnummer. Den utgår även från att det rör sig om harmlösa uppgifter som regelmässigt är offentliga. Försäkringskassan har i föregående avsnitt lyft att denna beskrivning inte motsvarar dagens uppgiftslämnande eller Försäkringskassans behov av uppgifter, utan att myndigheten även har behov av bl.a. uppgift om vilken insats det är fråga om hos socialnämnden.

Även om socialnämnden bara skulle lämna uppgift om namn och personnummer anser Försäkringskassan att den uppgiften i nu aktuellt sammanhang även är en uppgift om att den angivna individen har en viss typ av insats. Försäkringskassan anser att de uppgifter som idag lämnas och föreslås lämnas mycket väl kan omfattas av sekretess hos Försäkringskassan enligt 28 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL) om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs, eller enligt exempelvis 21 kap. OSL. Försäkringskassan anser således att frågorna om sekretess behöver bli föremål för närmare analys och överväganden i den fortsatta beredningen.

5.2.3 Behandling av personuppgifter

Försäkringskassan noterar att promemorian utgår från att de personuppgifter som ska överföras inte är känsliga personuppgifter och att de inte heller är av integritetskänslig natur. Som framgår av föregående avsnitt ifrågasätter Försäkringskassan den bedömningen. Försäkringskassan har stöd för att behandla de personuppgifter (inklusive känsliga personuppgifter) som kommer in till myndigheten om det är nödvändigt för att handlägga socialförsäkringsärenden. Det framgår av 114 kap. 7 § 4, 11 § och 14-16 §§ SFB.

Beslut i detta ärende har fattats av rättschef Mikael Westberg i närvaro av den rättsliga experten Eva Lidén, den senare som föredragande.

Mikael Westberg

Eva Lidén